

Spiritualiteit en gezondheid, de vergeten factor

Dr. Myriam Steemers-van Winkoop, Damon, Budel 2014 (171 pagina's)

Er is veel onderzoek gedaan naar de relatie tussen spiritualiteit en gezondheid, zo blijkt wel uit dit nieuwe boek van Myriam Steemers-van Winkoop. Een boek over de mens als spiritueel wezen in relatie tot haar of zijn gezondheid blijkt een boeiende zoektocht op te kunnen leveren!

Een actueel boek ook, waarin de auteur duidelijke standpunten niet schuwt. En, gezien de vele noten (186!), gebaseerd op een brede kennis. Zowel positieve als negatieve aspecten inzake relatie spiritualiteit en gezondheid passeren de revue. Wel is haar christelijke achtergrond duidelijk herkenbaar.

In het boek is ruime aandacht voor de invloed van spirituele activiteiten op iemands gezondheid, denk daarbij aan de invloed van bidden, maar bijvoorbeeld ook aan spirituele zelfhulp.

Ook aandacht voor nieuwe spirituele wegen naar gezondheid en mogelijk schadelijke effecten van spiritualiteit op gezondheid. Allemaal geïllustreerd aan de hand van veel praktijkvoorbeelden.

Aan het eind van het boek wordt ook nog aandacht besteed aan de rol en bedreigde plaats van de geestelijk verzorger in zorg- en gezondheidsinstellingen.

Een fout wil ik niet ongenoemd laten: op pagina 155 refereert de schrijver aan de Wet op de Geestelijke Verzorging, die helaas nooit de Eerste Kamer heeft gepasseerd. Geestelijke verzorging werd wel in 1996 opgenomen in de Kwaliteitswet Zorg (artikel 3). Vreemd dat er verder nogal wat taalfouten in het boek staan en de slordige interpunctie afbreuk doet aan de leesbaarheid.

Wie daar overheen stapt, heeft een boeiend boek in handen dat zeker kan bijdragen aan de meningsvorming omtrent de belangrijke plaats van spiritualiteit in de gezondheidszorg.